

Název expedice: Taurus 2014
Doba konání: 1. - 12.11. 2014
Cíl expedice: Jeskyně Altin Besik Magarasi (dále Altinbesik).

Charakteristika jeskyně: Jeskyně Altinbesik je vyhlášena národním parkem a její vstupní část je zpřístupněna pro veřejnost. Vchod vývěrové jeskyně je umístěn v bočním kaňonu řeky Manavgat cca 150 m nad dnem údolí, 7,3 km jv od Ibradi. Jeskyně odvodňuje rozsáhlou oblast západního Tauru v okresech Ibradi, Derebucak a zřejmě i Manavgat. Barvicím pokusem bylo prokázáno propojení jeskyně Altinbesik s ponorovou jeskyní Büyük Düden na polji Kembos jv. od Derebucaku. Přímá vzdálenost mezi jeskyněmi je 31 km.

Účastníci expedice: **CSS ZO 1-05 Geospeleos, Prague** - Ondřej Jäger, Evžen Janoušek, Pavel Schmidt, Martin Hóta, Ondřej Dufek, Helena Vysoká, Roman Hóta, Jan Voráček

ASPEG, Istanbul - Hakan Egilmez, Gülsen Küçükali, Berk Üstün

Stručný průběh expedice:

Sobota 1.11. 2014 Příjezd k jeskyni, nákup potravin a dalšího potřebného vybavení, oznámení úřadům a správě národního parku o zahájení expedice. Vystrojení 40 m vysoké jezerní stěny.

Neděle 2.11. 2014 Přidání kotvení na jezerní stěnu, umístění člunů na jezera nad stěnou, instalace lanových přemostění v jeskyni. Transport potřebného materiálu k sifonu 1.

Pondělí 3.11. 2014

Jeskyně AB - Transport materiálu k sifonu 1. Proplavání sifonu a kontrola horolezeckého lana do sifonu. Zjištění uzavření sifonu Piciska - jezero cca 150 m sifon cca 6,0. Rozhodnutí o změně programu expedice, vzhledem k vysokému stavu vody nebude program pokračovat za sifonem Piciska, ale zaměří se na povrchový průzkum a natažení nového polygonu v přední části jeskyně.

Povrch - prvotní průzkum prostoru nad jeskyní. Nalezeny přístupové cesty, v nesnadném terénu plném škrabů a křovin, nad sifon Nesvik.

Úterý 4.11. 2014

Jeskyně AB - Focení virtuální prohlídky v zadní části jeskyně

Povrch - prvotní průzkum jeskyní na protějším břehu údolí Manavgatu. Vybudování lanového přemostění přes tok.

Středa 5.11. 2014

Jeskyně AB - Focení virtuální prohlídky v zadní části jeskyně (jezera)

Povrch - průzkum jeskyní na protějším břehu Manavgatu. Dokumentace Archeologické jeskyně a dalších.

Čtvrtek 6.11. 2014

Jeskyně AB - Focení virtuální prohlídky v přední části jeskyně (vstupní jezero)

Doprava člunu (Barumáček) a pumpy za sifon a ponechán na příští akci na Píčiska. Instalace kotevních bodu mezi I. sifonem a Picisky.

Pátek 7.11. 2014

Povrch - trh v Ürünlü nákup hlavně zeleniny

Průzkum nad sifonem Nesvik a v místech pravděpodobného pokračování jeskyně - bez významných šachet. Maximálně škrapová pole s dosahem cca 10 m (perikrasová zóna) Návštěva jeskyně Kozí Macocha.

Sobota 8.11. 2014

Jeskyně AB - transport materiálu od I. sifonu.

Mapování polygonu od vchodu jeskyně k sifonu. Chybí jen úsek fosilního patra.

Neděle 9.11. 2014

Jeskyně AB - Focení virtuální prohlídky ve vstupním jezeře.

Vystrojení stěny do fosilního patra, dodělání polygonu.

Pondělí 10.11. 2014

Jeskyně AB - Odstrojování zadní části jeskyně, fotodokumentace fosilního patra jeskyně.

Povrch - průzkum jeskyní na protějším břehu Manavgatu. Průzkum oken vysoko ve stěně - slanění z horní hrany - lano 100 m minimum. Bez významných objevů.

Zrušení lanového přemostění přes Manavgat.

Úterý 11.11. 2014

Jeskyně AB - Rušení vystrojení stěny ve fosilním patru jeskyně.

Průzkum chodby nad sintrovou stěnou (vpravo od jezerní stěny) - zcela zasintrováno bez možnosti dalšího pokračování.

Kompletní odstrojení jeskyně.

Povrch - sušení člunů a materiálu.

Cvičný ponor ve vstupním jezeře.

Návštěva vchodů nových nadějných jeskyní za doprovodu místního obyvatele před poljem Eynif - u obce Cukurviran Cami. Dvě sinkhole a jedna nadějná zvonovitá studna.

Středa 5.11. 2014

I. skupina - Cesta do Istanbulu. Schůzka s Turgayem (šéf ASPEG). Domluva další expedice na rok 2015. Nocleh u Hakana.

II. skupina - přesun k nově objeveným jeskyním u Cukurviran Cami. Dosažení 80 m ve zvonovité studni, další pokračování za cenu střílení. Obě sinkhole bez pokračování. Pak přesun k Finike.

Čtvrtek 6.11. 2014

I. skupina - Letecky Istanbul-Praha.

II. skupina - zahájení pomalé cesty domu přes Canacale.

Výsledky expedice

Virtuální prohlídka V jeskyni bylo nafoceno šest zastávek virtuální prohlídky. Virtuální prohlídka je přístupná na internetu.

Kalendář Z panoramatických fotografií ze zastávek virtuální prohlídky byl sestaven nástěnný kalendář 2015

Fotodokumentace Během expedice byla prováděna individuální fotodokumentace.

Mapová dokumentace Od vchodu byl hlavním tahem jeskyně zaměřen nový polygon, abychom získali napojení na souřadnice naší větve za sifonem.

Další poznatky Byl proveden průzkum všech jeskynních vchodů na protějším svahu údolí. Jeskyně Archeologická s nálezy střepů byla zaměřena.

Nad jeskyní v nepřehledném terénu nebyly objeveny žádné nadějně otvory.

Další plánovaná činnost v jeskyni Altinbesik - zůstává z roku 2013

V pokračujících speleologických pracích v systému Altinbesik bychom se rádi věnovali několika základním směrům průzkumu:

1) zjištění funkce hydrologického systému. Na základě hydrogeologických sledování pohybů hladiny, chemismu, vydatnosti pramenů ověřit režim podzemní vody v systému Altinbesik. Činnost vyžaduje několikaletý projekt vycházející ze studia archivních geologických a hydrogeologických průzkumů provedených v oblasti a z vlastních měření v jeskyni i na povrchu

2) nalezení pokračování jeskyně za sifonem Nesvik. Vzhledem k odlehlosti a nedostupnosti konce jeskyně vyžaduje tato činnost zřízení podzemního bivaku. Podrobné mapování i bočních chodem systému za sifonem 1, průzkum komínů a potápěčský průzkum sifonu Nesvik a jezera Naděje.

3) nalezení přístupu za sifon Nesvik z povrchu. V případě proniknutí za sifon Nesvik bude velmi složité provádět další činnost v jeskyni s využitím současného vstupu. Pomocí geofyzikální metody Radiotest, s umístěním vysílače za sifonem Nesvik, bude proveden průzkum povrchu nad jeskyní s cílem objevit přístup do této části Altinbesiku jinou invazní jeskyní z povrchu.

Jeskyně Altinbesik je významným hydrologickým systémem s významnou zásobou a odvodem kvalitní vody z území okresů Ibradi, Derebucak a Manavgat. Poznání průběhu a funkce tohoto systému umožní nejen rozsáhlé využívání vody pro potřeby zavlažování i zásobování obyvatel, ale rovněž efektivní ochranu kvality zdroje. V neposlední řadě je zde důležitý i význam samotného poznání krasového jevu zařazeného mezi národní parky Turecka.